om namens het kabinet een vervolgnotitie te sturen, zodat wij het debat hier meer inhoudelijk kunnen voeren. Ik heb dat voorstel vergezeld doen gaan van een beroep op de fractievoorzitters om dat inhoudelijke debat in deze Kamer te voeren. Diverse collega's hebben daar positief op gereageerd en ik denk dus dat dit zal gebeuren. Ik spoor het kabinet aan tot snelheid, maar die zal ongetwijfeld worden betracht. Dat biedt mij derhalve voldoende gelegenheid om mijn motie overbodig te verklaren en derhalve, uiteraard, in te trekken.

De **voorzitter**: Aangezien de motie-Rosenmöller (24118, nr. 1) is ingetrokken, maakt zij geen onderwerp van beraadslaging meer uit.

De beraadslaging wordt gesloten.

□

De **voorzitter**: Ik dank de regering voor de verschafte informatie.

Voor wat betreft de orde van deze vergadering ben ik voornemens om de twee punten die voor vanavond waren gepland, vóór de dinerpauze te behandelen. Wij zullen dan beginnen met de klimaatbeheersing en zullen daarna de balansverkorting volkshuisvesting behandelen.

De vergadering wordt van 17.00 uur tot 17.15 uur geschorst.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik stel voor, te behandelen op dinsdag 28 maart, bij het begin van de vergadering, stuk 23669, nr. 9, de brief van de Tijdelijke commissie toezicht Verzekeringskamer, met het voorstel om haar te belasten met het onderzoek van de onderzoeksvragen.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is een debat naar aanleiding van:

- **een algemeen overleg over de klimaatbeheersing**.

De beraadslaging wordt geopend.

□

Mevrouw **Augusteijn-Esser** (D66): Mijnheer de voorzitter! In de miljarden jaren dat de aarde bestaat, hebben vele klimaatwisselingen plaatsgevonden. De processen die daaraan ten grondslag lagen, konden niet worden beïnvloed. De klimaatveranderingen die nu langzaam ontstaan, zijn echter door menselijk toedoen veroorzaakt. Het Max Planck-instituut en ons eigen KNMI geven aan dat de klimaatverandering van dit moment voor ten minste 95% door externe factoren wordt veroorzaakt. Ten opzichte van het pre-industriële niveau is er sprake van een stijging van de aardtemperatuur van 0,7 graden. Ter illustratie vermeld ik een bericht uit The Guardian van 7 maart 1995: ''Afgelopen week brak een ijsberg van 78 km bij 37 km van het ijs in Antarctica, een vrij unieke gebeurtenis op deze schaal en tamelijk onverwacht. Tevens een gebeurtenis die wordt toegeschreven aan de opwarming van ons klimaat.''

Voorzitter! Tijdens de Milieuraad van de Europese Unie in Brussel hebben de milieuministers aangegeven, bereid te zijn aanvullende maatregelen te treffen om het broeikaseffect krachtiger aan te pakken, met name door het aanscherpen van de afspraken over de uitstoot van CO_2. In het algemeen overleg van hedenmiddag heeft de minister van VROM gesteld dat er mogelijkheden zijn en dat Nederland daarbij een belangrijke voortrekkersrol kan spelen, zoals ons land steeds heeft gedaan. In het kader van het NMP 2 is afgesproken, in het jaar 2000 te komen tot een reductie van CO_2 van 3% tot 5%. Zonder extra inspanningen zal dit niet lukken. Zelfs de 3%, waarvan nu de helft wordt ingevuld met behulp van de energieheffing voor kleinverbruikers, is al lastig te halen. Toch liggen er kansen. Een reeks van aanvullende maatregelen is mogelijk. Wij voelen ons wat dit betreft gesteund door de woorden van de minister, hedenmiddag gesproken.

Om dit beleid duidelijk te steunen, leg ik de Kamer een motie voor. Met de daarin vermelde termijn ''voor 1 januari 1996'' bedoelen wij: voor het kerstreces.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende, dat:
- de meest recente schattingen, gedaan tijdens de laatst gehouden Milieuraad in Brussel, aangeven dat de uitstoot aan broeikasgassen binnen de Europese Unie in de periode van 1990 tot 2000 met 5 tot 8% zal toenemen;
- tijdens deze Milieuraad tevens door de landen binnen de Europese Unie de bereidheid is uitgesproken om het broeikaseffect krachtiger aan te pakken, met name door het aanscherpen van de afspraken over de uitstoot van CO_2;
- ook Nederland op nationaal en internationaal niveau haar bijdrage moet leveren aan een stabilisatie van broeikasgassen in de atmosfeer op een veilig niveau;
- in het NMP 2 is besloten dat in 1995 een besluit wordt genomen aangaande de min 5% CO_2-reductiedoelstelling en het daarmee verbonden pakket extra maatregelen;

verzoekt de regering:
- voor 1 januari 1996 inzichtelijk te maken en aan de Kamer voor te leggen welk pakket maatregelen nodig zou zijn om de in het NMP 2 aangekondigde emissiereducties te bereiken;
- via een kosten-batenanalyse nader inzichtelijk te maken hoe het rendement van investeringen ten behoeve van een verdere reductie van het broeikaseffect zo groot als mogelijk kan worden gemaakt, en daarbij zowel de in nationaal als internationaal verband te ondernemen activiteiten te betrekken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Augusteijn-Esser, Crone en Te Veldhuis. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 56 (23900-XI).

Mevrouw **Boers-Wijnberg** (CDA): Voorzitter! Ik heb een vraag over het vierde onderdeel van de overweging. Daarin staat dat er in het NMP 2 is vastgelegd dat er in 1995 een besluit inzake de doelstelling van min 5% CO_2. Voor de duidelijkheid, ook buiten deze Kamer, is het dan toch wel nuttig om aan te geven, hoe dit gegeven zich verhoudt tot de regeringsverklaring, waarin duidelijk sprake is van een reductie met 3% tot 5%, te bereiken met aanpassingsmaatregelen, zoals energiebesparing.